

Geachte leden,

Zijn uw burens ook al lid?

Nee? Vraag of ze lid willen worden en € 7,50 over maken op bankrekeningnr. 47.26.90.914

t.n.v. Vereniging Het Plantsoen, te Leiden.

Wij verzoeken u om bij "Mededelingen" uw eventuele email-adres te vermelden, zodat wij u ook per email op de hoogte kunnen houden. Bij voorbaat dank.

De laatste dag van het plantseizoen is 31 maart 2006 en dus de laatste dag dat er bomen kunnen worden geplant. De gemeente heeft beloofd dat er voor die datum bomen worden geplant. Wij gaan er dan ook van uit dat dit gaat gebeuren.

De gemeente heeft een prachtig beheerplan opgesteld voor het Plantsoen. Op 9 januari j.l. is dit beheerplan goedgekeurd door de ARK (een adviescommissie van de gemeente). Tijdens onze algemene ledenvergadering heeft Mieke van der Ven van de gemeente Leiden een presentatie van het beheerplan gegeven. Het plan ziet er werkelijk prachtig uit. Minder prettig zijn de juridische procedures die zijn aangespannen door individuele burgers tegen de gemeente. Op 10 februari j.l.

heeft een zitting plaatsgevonden van de commissie bezwaar en beroep, waar een klacht is behandeld tegen de wijze waarop de gemeente met de monumentenvergunning omgaat. Uw voorzitter is hierbij op uitdrukkelijk verzoek van de ALV aanwezig geweest. Deze procedure beoordelen wij als contraproductief voor het park. Wij zijn als bestuur dan ook zeer ongelukkig met deze gang van zaken en wij willen op deze plaats dan ook nog eens duidelijk maken dat wij niet achter deze juridische procedures staan, integendeel. Het gaat ons om het park, niet om ons gelijk. Ondanks de tegenwind lijkt de gemeente zijn rug recht te houden. De gemeente verdient dan ook al onze steun.

Peter Donker van Heel, *voorzitter*

De algemene ledenvergadering

Op 18 januari j.l. heeft de ALV plaatsgevonden op het kantoor van notaris Teekens-Karstens, Plantsoen 25. De opkomst was minder groot dan vorig jaar, maar toch nog 20 personen. De avond werd geopend door gastheer N. Cusell, die een korte inleiding hield over de geschiedenis van het pand Plantsoen 25. Tevens meldde hij dat het notariskantoor binnenkort verhuist naar een nieuwe locatie en dat de behuizing wordt overgenomen door een ander bedrijf. Vervolgens werd een zeer interessante en geestige presentatie gegeven door de heer Reinders Folmer, voorzitter van de vereniging Het Vondelpark in Amsterdam. Hij maakte duidelijk dat er in Amsterdam veel minder moeilijk wordt gedaan over het nodige onderhoud en dat er wel degelijk sprake is van private sponsoring van het park. Deze lessen zullen wij binnenkort ook zeker aan onze

eigen wethouder Van der Sande overbrengen. De heer Reinders Folmer wordt bij deze nogmaals hartelijk bedankt voor zijn belangeloze inbreng.

Daarna heeft Mieke van der Ven (de project-leider van het Plantsoen bij de gemeente) een presentatie gegeven van het beheerplan, waarbij zij op flitsende wijze gebruik maakte van lichtbeelden. Zij maakte duidelijk dat er op een evenwichtige wijze wordt gewerkt aan het bomenbestand en heeft de ALV beloofd dat er voor 31 maart a.s. bomen worden geplant. Deze plannen liggen nu ter inzage op het Stadsbouwhuis.

Het verenigingsgedeelte van de avond was kort: de kascommissie overhandigde een korte rapportage over de financiële stand van zaken, op basis waarvan de penningmeester werd gedechargeerd. Zowel kascommissie (bestaande uit Jan de Laat en Ton Overdijk) en de penningmeester (Mart van der Sterre) worden hierbij bedankt voor hun inspanningen in het afgelopen jaar. De avond werd afgesloten met een inventarisatie met wensen van de leden. Aandacht is gevraagd voor de vijver: die moet er nu echt komen. Besloten is een commissie hiervoor in het leven te roepen. Leden (en niet

leden) die zich geroepen voelen kunnen zich bij het bestuur hiervoor aanmelden. Tevens is de voorzitter gevraagd aanwezig te zijn bij een behandeling van een beroepsprocedure (zie hiervoor). As laatste werden niet alleen de sprekers bedankt, maar ook vooral ons lid Jos Versteegen, die inmiddels al 10 uitgaven van deze Nieuwsbrief voor zijn rekening heeft genomen. Niet alleen is de vormgeving die hij verzorgt fantastisch: hij is ook vooral de man van de deadlines. En de volgende deadline, maar dan voor de gemeente, is dus 31 maart 2006.

'Bessen' aan een *Ginkgo biloba*, een Japanse notenboom, in het Plantsoen

Dicht bij de Jan van Houtbrug, achter het monument dat herinnert aan het beleg van Leiden (geplaatst in 1924) staat een Japanse notenboom, een *Ginkgo biloba*. De *Ginkgo* heeft vrouwelijke en mannelijke bomen. In het najaar kunnen aan vrouwelijke bomen 'bessen' komen. De ontwikkeling van de zachte structuur om de pit van zaadplanten verloopt echter totaal anders dan die bij een 'bes' van de *Ginkgo*. Daarom schrijf ik over 'bessen' in plaats van bessen.

Na verloop van tijd gaat de zachte omringende structuur om de noten rotten. Er komt dan een onaangename geur vrij en de 'bes' wordt slijmachtig. Omdat de geur zeer onaangenaam is en de plakkerigheid overlast kan geven worden vrouwelijke bomen in Nederland nauwelijks aangeplant.

Op 25 november ontdekte ik aan de opvallende geur dat de *Ginkgo* achter het monument 'bessen' vormde. Toen ik een aantal 'bessen' wilde verzamelen werd ik aangesproken door de heer Barnhoorn van de afdeling groen van de gemeente, die toevallig in de buurt was. Hij vertelde dat de betreffende boom al een aantal jaren 'bessen' vormt. Hij en zijn medewerkers hadden altijd gedacht dat de lucht veroorzaakt werd door mannen met hoge nood en dat was de reden dat hij mij waarschuwde om ze op te pakken. Daarop vertelde ik hem dat de stank een andere oorsprong had, het was de *Ginkgo*-lucht.

Volgens Barnhoorn was deze *Ginkgo* niet door mensen aangeplant maar is het een 'wilde'. Dat lijkt mij echter zeer onwaarschijnlijk. Als het een

'wilde' is, zouden noten die door een vogel in de grond waren gestopt daar zijn gaan kiemen. Hoe zouden ze daar anders kunnen komen? Waar kwamen die noten dan vandaan? In de Leidse Hortus worden wel 'bessen' gevormd maar voor zover bekend zijn de zaden uit die 'bessen' nog nooit gekiemd. Heeft iemand daar stiekem een boom geplant? Zou er nog iemand in Leiden zijn die weet of en wanneer deze boom is geplant? Of dateert deze Japanse boom uit 1924, en is deze daar in de tijd dat het monument is geplaatst gepoot?

Ik vermoed dat de boom ongeveer 80 jaar oud is. Omdat hij 'bessen' vormt moet hij in het voorjaar ook vrouwelijke bloeiwijzen hebben. Het zou kunnen dat er iets bijzonders aan de hand is. Misschien is er oorspronkelijk een mannetje gepoot die op hoge leeftijd ook vrouwelijk is geworden. Dat verschijnsel treedt soms op bij *Ginkgo*'s. In het komende voorjaar wil ik kijken of deze boom ook mannelijke bloeiwijzen maakt. Vol spanning en interesse wacht ik af.

Rinny E. Kooi,
als biologe werkzaam bij Universiteit Leiden

